

SAUGA ALEVI RÄÄMA RABA KAH ALA ARUTELU KOKKUVÕTE

Kohtumise aeg: 21. august 2023 kell 17.00 – 18.15

Kohtumise koht: Tori valla Sauga teenuskeskus

Arutelu juhib Vändra metsaülem Aliis Kevvai, kokkuvõtet koostab kaasamise spetsialist Susanna Kuusik. Kohtumisel osalevad kaks Tori valla esindajat ja kolm kohalikku elanikku.

- Tutvustus

Metsaülem tutvustab end ja kõrgendatud avaliku huviga ala piire. Kohtumise ajendiks on Rail Balticu laiendus, mis võtab 0,3 ha suurusele riigimetsale ligipääsu. Metsaülem soovib arutada kogu alal metsatööde vajalikkuse ja võimalikkuse üle ning kuulata kohalike elanike mõtteid. Arutatakse, kõrgendatud avaliku huviga ala kuju üle, eramaad ja soo ei kuulu KAH alasse.

Ahti Hunt väljendab vastuseisu plaanitava tee-ehituse suhtes ning valla esindajad annavad vastuseid müratõkke ja tee-ehituse ajagraafiku osas.

Metsaülem teeb ettepaneku tutvustusringiks, kus palub osalistel kirjeldada enda seotust antud alaga, mis piirkonnas nad rohkem liiguvad ja mis nende jaoks on oluline.

Ahti Hunt: Põhiliselt liigutakse mööda rabateed. Kui oleks rajad sees, siis liigutaks rohkem.

Bianka Touart: See metsaosa on elukeskkonnana Hirvela inimestele oluline, siin on kõrval Via Baltica ja arenev tehnoküla ning mets ja raba kolmandas küljes on meile väga elukvaliteedi mõtted väga oluline. Hirvelas on 75% lastega pered, keda on tihti näha metsa pool jalutamas. Liigun Hirvela poolsest küljest mööda kraavi kallast samuti metsas – seal oli hiljuti kraavide puhastus. Kas see jätkub?

Signe Rõngas: See oli ainult detailplaneeringuga määratud alal, rohkem ei tehta.

Bianka Tourart: Rõõm oleks näha, kui praegune rabatee saaks multšikatte – lastega käijaid oleks rohkem, sest tee on praegu sopane. Leian, et mets vajab hooldust, siin-seal on mahalangenud puid, mõnel pool läbimatu tihnik, võiks olla korrastatum. Teisest küljest on mets ökosüsteem, mille osa on ka loomad.

Metsaülem: Oleme vallaga arutamas tee vallale kasutusse andmist, sest vald on samuti huvitatud, et tee oleks paremas seisukorras.

Kai Kostabi: Mina teen igapäevaselt suure ringi Tuule tänavalt, raba teed, Hirvepargist ja „koleda müratõkke“ tagant koju. Piirkond ja mets on aastakümnete jooksul kõvasti muutunud. Vanasti käidi piirkonnas suusatamas, raudteetamm oli lage, oli palju seeni, raba ääres oli 4-5 liiki käpalisi. Nüüd on teed tõstetud ja loodus muutunud. Kuuse aiandi ja jahiklubi taga oli karjamaa – seal on nüüd võpsik, kus peaks midagi tegema, ilmselt ka suuri puid raiuma. Turba tänava otsa sõidetakse ka autodega, et koertega jalutama minna. Metsa pool ei saa käia.

- Arutelu

Abivallavanem Signe Rõngas selgitab, et Pärnu linnaga koostöös on arutatud võimalust rajada kahes rabatee otsas juurdepääsu parklad ja rabasse vaatetorniga laudtee, kuid selleks ei ole rahastust leitud.

Metsaülem: Koostame metsatööde plaani järgneviks 10 aastaks, sest meil kaob ligipääs 0,3 ha haava-kase segametsale. Seda oleks vaja uuendada enne, kui läheb tee-ehituseks. Üks variant on teha seal tavapärase lageraie, üksikute säilikuudega. Teine variant oleks raiuda ala hõredamaks – piisavalt hõredaks, et looduslikult saavad uued puud kasvama.

Ahti Hunt: Kas sinna ei saaks lõkkekohta plaanida?

Valla esindajad selgitavad, et selleks pole ligipääsu, see jääb kahe tee vahele.

Metsaülem Aliis Kevvai: Alal on ka keskealist metsa, mis vajaks hooldamist ja hõrendamist. tagamaks puistule paremad kasvutingimused, ning ka veel uuendusraie ealist metsa – kaasikud ja haavikud. Kohtumise eesmärk on arutada, millal ja kuidas uuendada?

Kohalikud: Lageraiet ei taha.

Metsaülem: Võimalus on jätta asula poole puhvertsoon, saame jätta kasvama rohkem puid – metsa tihedus jääks 30-40% – selliselt jääb noortele puudele piisavalt ruumi.

Bianka Touart: Kui kaua küps mets võib raiumata olla?

Metsaülem Aliis Kevvai: Oleneb puuliigist ja kohast, kus mets kasvab. Kõige keerulisem on haavaga, millel võib esineda kahjustusi rohkem, kask ei taha ka märjas pikalt püsida. Võib-olla 5–10–15 aastat. Majanduslikus võtmes on neid mõistlik raiuda täna, aga kõrgendatud avaliku huviga ala kontekstis saab metsi hoida kauem vana metsana, kuid kusagilt oleks vaja alustada.

Ühise arutelu tulemusena nõustutakse, et majanduslikud argumendid ei kaalu üles emotsionaalset vaatenurka, millega metsaülem on päri.

Kai Kostabi: Pinnas ei ole kogu alal ühesugune, jalad vees surevad puud ise ära.

Bianka Tourat: Minu huvi oleks, et puu sureb ise, selle asemel, et raiutakse. Puud pakuvad tolmu ja müra eest kaitset.

Ahti Hunt: Kui lähedale tuleb turbatootmine?

RMK ega valla esindajad ei tea, et laiendamise taotlust oleks esitatud. Toimub arutelu turbatootmise laienemise osas.

Metsaülem: Mõttekoht, kui mitte midagi teha, siis müratõke kaob samuti, pigem tasuks järk-järgult uuendada, et säiliks kaitse müra eest.

Arutelu kettagolfi mõjust metsadele ja valla maal oleva detailplaneeringu üle.

Metsaülem: Noore metsa hooldust me metsatööde plaanis ei kirjelda – seda tehakse jooksvalt.

Metsaülem küsib kohalikele, mis on need asjaolud või tööd, mida RMK peaks järgmise kümnendi jooksul arvestama/kavandama ning mida ei tohiks teha.

Küsitakse, kuidas otsustatakse, kelle arvamust arvestatakse. Metsaülem selgitab kaasamise korda, et lisaks koosolekule ootame kirjalikke ettepanekuid, seejärel koostame metsatööde plaani projekti, saadame kohalikele, kes saavad selle kohta samuti arvamust avaldada, püüame leida tasakaalu ja kompromissi arutelu kaudu, lõplikult kooskõlastab plaani kohalik omavalitsus.

Ahti Hunt: Elamurajoonide ääres peaks jätma rohkem kasvama. Metsa keskel võib rohkem raiuda. RMK võiks teha Rääma rabasse vaatlustorni.

Metsaülem: RMK ei plaani uut külastuskorralduse objekti rajada, oleme avatud koostööks vallaga (maa kasutusse andmine)

Signe Rõngas: Arutlusel on olnud erinevad meetmed, aga vallal praegu rahastust ei ole. Kui teete haavikus lageraie ja jätate 30% kasvama, siis kas istutate?

Aliis Kevvai: Haavikus pole otstarbekas istutada. Haab on kiirekasvuline puuliik, uueneb ise väga edukalt ja kiiresti. Teiste puuliikide istutamine haavikusse ei pruugi anda tulemust, sest vajaks väga intensiivset hooldusraie, et haab välja raiuda.

Bianka Tourat: Kodukaasikus ma pigem näen, et 30% raiutakse välja, mitte 30% jääb kasvama. Kindlasti ei tohiks raiuda üle poole hõredamaks. Ma näen Hirvepargi kõrval kaasikus samuti vajadust sanitarraie järele.

Ahti Hunt: Kui suure tehnikaga?

Arutletakse, et väiksemal ja suuremal tehnikal on mõlemal eelised. Lepitakse, et puud veetakse välja masinatega. Suuremal masinal on suurem väljaveotee, aga väljaveoteid on vaja vähem. Oksad võiksid jääda veoteele, et pinnasekahju oleks väiksem.

Ahti Hunt: Mis saab raiejätmetest?

Aliis Kevvai: Kas jätame veoteele või hakime kütteks? Veoteele jäänuid enam hiljem hakkeks ei kasutata. Kohalikud on nõus, et pigem tuleks jätta traktori alla.

Kokkuvõttes on kohalike soov, et raiutakse võimalikult vähe ja liikumisvõimalus läheks paremaks ning metsatööde plaan oleks oma kirjelduselt täpne, mitte üldsõnaline või umbkaudne

Kohalikud küsivad, kas romula püsib oma piirides ja täidab vajalikke nõudeid. Vallal ja RMK-l puudub info, et midagi tehakse valesti, piir riigimaa ja eramaa vahel jookseb mööda kraavi.

Kohalikud teavitavad kopratammist. Metsaülem lubab teatada jahimeestele, kes kopratamid kraavidelt eest tõstavad.

- Lõpetuseks

Metsaülem tänab arutelu ja ettepanekute eest ning ootab täiendavaid ettepanekuid 28. augustini vandra@rmk.ee.

Lepitakse kokku, et metsatööde plaani tutvustuse teeme, kui kohalikud edastavad vastava informatsiooni ning kohtumine toimuks metsas, tööpäeva õhtul, kui on õues valge või nädalavahetusel. Koosolekul osalenud on heal meelel nõus metsatööde plaani projekti teistele huvilistele edasi saatma ja infot levitama.